

Olsztyn, dnia 24 marca 2010 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

**Pan
Jan Karetko
Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych
w Olsztynie**

P/09/158, LOL-410-37-15/09

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie („RDLP”) kontrolę, którą objęto nadzór nad udostępnianiem przedsiębiorcom terenów leśnych pod eksploatację kopalin pospolitych w latach 2007-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność RDLP w kontrolowanym zakresie. Ocenę tę uzasadnia posiadanie pełnego rozeznania w zakresie obszaru udostępnionych przedsiębiorcom gruntów, trybu ich udostępniania, warunków zawieranych umów dzierżawnych oraz prawidłowe wydawanie decyzji związanych z wyłączeniem gruntów z produkcji leśnej oraz pozwoleń na ich wydzierżawianie.

1. W okresie objętym kontrolą obowiązywały łącznie 32 umowy na dzierżawę gruntów pod eksploatację kopalin pospolitych zawarte przez cztery nadleśnictwa nadzorowane przez RDLP (Dobrocin, Lidzbark, Ostrołęka i Iława). Według stanu na 30 czerwca 2009 r., czterem przedsiębiorcom wydzierżawiano łącznie 61,34 ha. Wpływy finansowe z tego tytułu w latach 2007 – 2009 (półrocze) wynosiły łącznie

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1.853,1 tys. zł, w tym 614,3 tys. zł w 2007 r., 731,4 tys. zł w 2008 r. oraz 507,4 tys. zł w I półroczu 2009 r.

2. Realizując w okresie objętym kontrolą uprawnienia nadzorcze wobec nadleśnictw w zakresie udostępniania innym podmiotom gruntów pod eksploatację kopalin pospolitych, Dyrektor RDLP prawidłowo:

- udzielił, na wniosek nadleśniczych, wymaganej art. 39 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, zgody na wydzierżawienie terenów o łącznej powierzchni 43,44 ha z przeznaczeniem pod wydobycie kopalin pospolitych,
- wydał, działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych², decyzje zezwalające na czasowe wyłączenie gruntów leśnych z produkcji,
- naliczył i wyegzekwował od dzierżawców gruntów leśnych przystępujących do eksploatacji kopalin pospolitych jednorazowe odszkodowania za dokonanie przedwczesnego wyrębu drzewostanu. Łączna wysokość ustalonych odszkodowań wyniosła 456,2 tys. zł, w tym: w 2007 r. – 65,4 tys. zł, w 2008 r. – 84,0 tys. zł i 306,8 tys. zł w 2009 r. (I półroczu),
- naliczył, w oparciu m.in. o wnioski inwestorów oraz opisy taksacyjne drzewostanu sporządzone przez biegłych rzeczoznawców, i wyegzekwował od przedsiębiorców eksploatujących kopaliny, opłaty za wyłączanie gruntów z produkcji leśnej w łącznej wysokości 3.260,5 tys. zł, w tym w 2007 r. – 968,3 tys. zł, w 2008 r. – 1.188,5 tys. zł oraz 1.103,7 tys. zł w 2009 r. (I półroczu).

W badanym okresie, w czterech przypadkach, naliczono i wyegzekwowano od przedsiębiorców odsetki w łącznej wysokości 3.295 zł, z czego:

- w trzech przypadkach w związku z niemożliwością naliczenia przez RDLP odszkodowania za przedwczesny wyręb drzewostanu, z powodu nieprzekazania przez nich pisemnych informacji o terminie rozpoczęcia inwestycji;
- w jednym przypadku w związku z nieterminową wpłatą tego odszkodowania.

² Dz. U. z 2004 r. nr 121, poz. 1266 ze zm.

Odsetki, w łącznej kwocie 396 zł, naliczono także we wszystkich 16 przypadkach nieterminowych wpłat z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji leśnej (na 115 wpłat z tego tytułu ogółem).

3. NIK pozytywnie ocenia podejmowane przez RDLP działania w zakresie nadzorowania procesu udostępniania terenów pod wydobycie kopalin oraz egzekwowania postanowień umów dzierżawnych, które polegały m.in. na:

- przeprowadzaniu szkoleń dla nadleśniczych, sekretarzy nadleśnictw oraz pracowników zajmujących się tymi zagadnieniami w nadzorowanych jednostkach,
z zakresu Prawa cywilnego, w tym m.in. sporządzania umów najmu, dzierżawy i rewaloryzacji czynszów;
- powołaniu, funkcjonującego w okresie od 24 grudnia 2008 r. do 30 marca 2009 r., zespołu roboczego do spraw opracowania zasad udostępniania gruntów Skarbu Państwa będących w zarządzie RDLP pod eksploatację kruszywa, do którego zadań należało m.in. określenie trybu wyłaniania dzierżawcy gruntu, sposobu naliczania czynszu dzierżawnego oraz niezbędnych zapisów w umowach udostępniania gruntu;
- wydaniu przez Dyrektora RDLP zarządzenia Nr 11/2008 r. z 6 maja 2008 r. w sprawie kontroli stosowania przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, na mocy którego m.in. upoważniono nadleśniczych oraz pracowników właściwych wydziałów RDLP do nadzoru i monitorowania gruntów leśnych przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy na cele nieleśne oraz zobowiązano ich do niezwłocznego zgłaszania nieprawidłowości do RDLP, a także do komisyjnego odbioru (z udziałem przedstawiciela RDLP) zrekultywowanych powierzchni gruntów, przeznaczonych do ponownego włączenia do produkcji leśnej.

Nadzór nad procesem udostępniania terenów pod wydobycie kopalin oraz egzekwowania postanowień umów dzierżawnych, sprawowany był również poprzez różne formy kontroli. W badanym okresie przeprowadzonych zostało łącznie dziesięć kontroli (siedem problemowych, dwie doraźne i jedna

kompleksowa). Objęto nimi wszystkie cztery nadleśnictwa (Dobrocin, Ława, Lidzbark i Ostrołęka), które udostępniły przedsiębiorcom tereny leśne pod wydobycie kopalin oraz Biuro RDLP.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

Z poważaniem